

محل مهر یا امضاء مدیر

سؤال

ش صندلی (ش داوطلب):

نام واحد آموزشی:

نوبت امتحانی: دوم

ساعت امتحان:

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

رشته: دهم

وقت امتحان: ۷۵ دقیقه

سؤال امتحان درس: فارسی

ناہ دبیر

سال تحصیلی:

تاریخ امتحان:

قلمرو زبانی

۱. برای هر واژه یک مترادف و یک هم خانواده بنویسید.

واژه	مترادف	هم خانواده
طالع
تکلف

بارم

۱

۰/۵

۱/۵

۱

۱

۰/۲۵

۰/۲۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۲. متضاد واژگان زیر را بنویسید.

مُقبل ≠
فراق ≠

۳. املاي صحیح هر واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

- در داستان یوسف هم (لثیمی - لعیمی) بود هم کریمی.
- دانش آموزان از معلم خود (سپاسگذاری - سپاس گزاری) کردند.
- شرّ به سبب (خُبث - خُبص) طینت آن را نپذیرفت.

۴. در هر عبارت واژگان دو تلفظی را معین کنید.

- الف - هر که بتواند زبان را نگه دارد، از آتش دوزخ در امان است.
- ب - ای مهربان ترین به تو پناه آورده ام.
- ج - این شهر یادگار اجداد من است.
- د - دین اسلام، دینی همه زمانی و جاودان است.

۵. در جمله زیر نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید.

«گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد.»
«ناتانائیل، با تو از انتظار سخن خواهم گفت.»

۶. هسته گروه اسمی زیر را مشخص کنید.

«این سرزمین دوست داشتنی من»

۷. مشخص کنید جمله زیر ساده یا غیر ساده می باشد؟

• وقتی که او را دیدم نگاهم را از چشمانش دزدیدم.

۸. در مورد کاربرد کلمه «را» در بیت زیر توضیح دهید.

«هدیه ها می داد هر درویش را * تا بیابد نطق مرغ خویش را»

۹. از میان ترکیب های زیر، ترکیب وصفی و اضافی را معین کنید.

ستاره غروب:
متنی نیلگون:

۱۰. در عبارت زیر یک واژه مشتق و یک واژه مرکب بیابید.

«در زیر آن آتش شدید، بولدوزرچی جهاد خاکریز می زند.»
مشتق:
مرکب:

قلمرو ادبی	
۰/۵	<p>۱۱. از بیت زیر یک جناس ناقص و یک جناس تام بیابید و بنویسید.</p> <p>« کارِ پاکان را قیاس از خود مگیر * گرچه باشد در نِبِشتن شیر و شیر »</p> <p>جناس تام: جناس ناقص:</p>
۰/۵	<p>۱۲. در بیت زیر آرایه تناسب را مشخص کنید. (حدأقل بین دو واژه)</p> <p>« چون بگشایم ز سر مو، شِکن * ماه ببیند رخ خود را به من »</p> <p>..... با</p>
۰/۵	<p>۱۳. با توجه به عبارت به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>« چگونه شمشیری زهر آگین/ پیشانی بلندِ تو/ این کتاب خدا را از هم می گشاید؟! »</p> <p>الف. عبارت به کدام واقعه تاریخی گریز می زند؟ ب. این گریز تاریخی کدام آرایه ادبی را ایجاد نموده است؟</p>
۰/۵	<p>۱۴. اجزای مورد نظر تشبیه زیر را بنویسید.</p> <p>« از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم.»</p> <p>مشبّه: وجه شبه:</p>
۰/۵	<p>۱۵. آرایه قسمت های معین شده را بنویسید.</p> <p>- روستایی که با <u>صدرش</u> از انسان بودن دفاع کرد. - نامدش کشتن <u>چراغ</u> دریغ </p>
۰/۵	<p>۱۶. کنایه را در عبارت پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید.</p> <p>« بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم * تا سختی کمان شما نیز بگذرد »</p> <p>کنایه: مفهوم:</p>
۲	<p>۱۷. دو بیت آغازین شعر «دلیران و مردان ایران زمین را» بنویسید.</p> <p>۱. *</p> <p>۲. *</p>
قلمرو فکری	
۱/۵	<p>۱۸. با توجه به ابیات به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>« چو بر زین پیچید گرد آفرید یکی تیغ تیز از میان برکشید بزد نیزه او به دو نیـم کرد نشست از بر اسب و برخاست گرد بدانست سهراب کاو دختر است سر و موی او از در افسر است »</p> <p>ب) کدام عبارت بیانگر سرعت تاختن می باشد؟</p> <p>پ) مرجع ضمیر «او» در بیت دوم کیست؟</p> <p>ت) سهراب گرد آفرید را شایسته چه چیزی می داند؟</p>
۰/۵	<p>۱۹. مولوی در بیت زیر، آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد؟</p> <p>« چون بسی ابلیس آدم روی هست * پس به هر دستی نشاید داد دست »</p> <p>.....</p>

۲	<p>۲۰. هر عبارت را به مفهوم مناسبش وصل کنید.</p> <p>- «ای انقلاب زمین که با انقلاب آسمان پیوند خورده ای»: یکتا پرستی</p> <p>- «برای من خواندن اینکه شن های ساحل نرم است، بس نیست.»: استعداد و ظرفیت متفاوت</p> <p>- «هر دو نی خوردند از یک آبخور * این یکی خالی و آن پر از شکر»: الهی و آسمانی بودن انقلاب</p> <p>- «جز از جام توحید هرگز ننوشم»: تمایل به تجربه شخصی</p>
۰/۵	<p>۲۱. در بیت «آمد آورد پیش خیر فراز * گفت گوهر به گوهر آمد باز»، مقصود از گوهر اول و دوم چیست؟</p> <p>.....</p>
۰/۵	<p>۲۲. منظور از جمله «تا با خاک اُنس نگیری راهی به مراتب قرب نداری.» چیست؟</p> <p>.....</p>
۰/۵	<p>۲۳. به چه دلایلی نویسنده «جمال و کمال» معتقد است که «مَثَل قرآن، مَثَل آب روان است»؟</p> <p>.....</p>
۱/۵	<p>۲۴. معنی و مفهوم هر یک از عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>- سهراب خَلَف صدق نیاکان هنرور خود بود.</p> <p>.....</p> <p>- هر کرکسی بدون اجازه از بام میهن ما بگذرد، باید پرهایش را به تربیت شدگان نسل ما باج دهد.</p> <p>.....</p>
۱	<p>۲۵. الف. هر کدام از آثار زیر در کدام نوع ادبی قرار دارند؟</p> <p>«خیر و شر» اثر زهرا کیا (خانلری):</p> <p>«مهر و وفا» اثر حافظ شیرازی:</p> <p>ب. به دلخواه در مورد نوع ادبی یکی از آثار بالا توضیح دهید.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
۲۰	<p>موفق باشید</p> <p>جمع کل</p>

صفحه: ۳... از ۳...۳...

نمره ورقه (به عدد):	نمره تجدیدنظر به عدد:	به حروف:	نمره ورقه (به عدد):
نام/ نام خانوادگی دبیر:	نام/ نام خانوادگی دبیر:	تاریخ / امضاء:	تاریخ / امضاء:

ساعت امتحان: تاریخ امتحان: تعداد برگ راهنمای تصحیح: ۱ برگ	نام واحد آموزشی: ناه دبیر سال تحصیلی:	راهنمای تصحیح درس: فارسی نوبت امتحانی: دوم رشته: دهم
---	--	--

۱	طلعت، طلوع، طلوعه		بخت و اقبال		طالع	۱
	مکلف، تکلیف		رنج بر خود نهادن		تکلف	
۰/۵	فراق ≠ وصال				مُقبل ≠ مُفلس	۲
۱/۵	- سپاسگزاری				- لثیمی	۳
۱	د: جاودان				الف: بتواند	۴
۱	ج: یادگار				ب: مهربان	۴
۱	ناتانائیل: منادا/ انتظار: متمم				بوی: نهاد/ ت: مضاف الیه	۵
۰/۲۵	سرزمین					۶
۰/۲۵	غیر ساده					۷
۰/۵	را در مصرع دوم: نشانه مفعول				را در مصرع اول: حرف اضافه	۸
۰/۵	متنی نیلگون: ترکیب وصفی				ستاره غروب: ترکیب اضافی	۹
۰/۵	مرکب: خاکریز				مشتق: بولدورچی	۱۰
۰/۵	جناس ناقص: گر و در				جناس تام: شیر و شیر	۱۱
۰/۵					سر با مو با رُخ	۱۲
۰/۵	ب. آرایه ادبی تلمیح				الف. به واقعه شهادت حضرت علی ع	۱۳
۰/۵	وجه شبه: دیوانگی و عاجزی				مشبه: ما حدوف	۱۴
۰/۵	۱. ایهام: ۲. امام موسی صدر ۳. سینه				- روستایی که با صدرش از انسان بودن دفاع کرد.	۱۵
۰/۵	استعاره مصرحه از چشم				- نامدش کشتن چراغ دریغ	۱۵
۰/۵	کنایه از قدرتمند بودن				کنایه: ۱. سپر کردن	۱۶
۰/۵	۲. سخت بودن کمان				مفهوم: کنایه از تحمل و دفاع از خود	۱۶
۲	۱. از این خطه نغز بدرام یاک * وزین خاک جان پرور تابناک				۱. جو هنگامه آزمون تازه شد * دگر باره ایران، بر آوازه شد	۱۷
۱/۵	تاج و تخت پادشاهی				ب) نشست از بر اسب و برخاست گرد	۱۸
۰/۵	چون (انسان‌های شیطان‌صفت و دروابع شیطان‌هایی که به انسان می‌مانند) در جامعه زیاد هستند؛ نمی‌توان به تمام انسان‌ها اعتماد و با هرکس دوستی نمود.					۱۹
۱	: الهی و آسمانی بودن انقلاب				«ای انقلاب زمین که با انقلاب آسمان پیوند خورده ای»	۲۰
۱	: تمایل به تجربه و آزمودن				«برای من خواندن اینکه شن های ساحل نرم است، بس نیست.»	۲۰
۱	: استعداد درونی متفاوت				«هر دو نی خوردند از یک آبخورد * این یکی خالی و آن پر از شکر»	۲۰
۱	: یکتا پرستی در هر شرایط				«جز از جام توحید هرگز ننوشم» :	۲۰
۰/۵	گوهر دوم: خیر (شخصیت اول داستان)				گوهر اول: جواهر و سنگ قیمتی	۲۱
۰/۵	تا فروتن و خاکسار نشوی نمی توانی به درجه قرب الهی برسی.					۲۲
۰/۵	به دلیل اینکه طهارت و حیات بخشی ویژگی مشترک قرآن و آب است. آب برای تن ها و قرآن برای جان ها و روح					۲۳
۱/۵	- سهراب سیه‌ری جانشین راستین اساتید هنرمندش بود.					۲۴
۱/۵	هر متجاوز بی اجازة به حریم سرزمین وارد شود باید تاوان و جریمه سنگینی به انسان های تربیت شده نسل ما بپردازد.					۲۴
۱	الف. «خیر و شر»: داستانی				«مهر و وفا»: غنایی	۲۵
۱	ب. با توجه به نظر مصحح محترم					۲۵
۱	* ادبیات غنایی، اشعار و متونی هستند که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید و آرزویی را بیان می‌کند. در ادبیات فارسی موضوع های غنایی با مفاهیمی همچون عشق و عرفان و مرثیه و مناجات و گلایه و شکایت معمولا در قالب های شعری غزل، مثنوی، و رباعی نیز در قالب نثر نوشته می شود.					۲۵
۱	* ادبیات داستانی همه آثار روایی را در بر می گیرد. یعنی هر اثر روایتی خلاقانه در قلمرو ادبیات داستانی جای می گیرد. ادبیات داستانی شامل قصه، داستان، داستان کوتاه و رمان است.					۲۵
۲۰	موفق باشید				جمع کل	۲۰